

A young child with light hair, wearing a bright blue jacket, is crouching on a large, smooth, grey rock at the edge of a calm blue lake. The child is looking down at something in the water. In the background, a line of wind turbines stretches across the horizon under a clear blue sky. The water is still, reflecting the sky and the turbines.

Från timmar till årtionden

- hur påverkar variationer i last och produktion
sammansättningen av Sveriges och Europas framtida
elsystem?

Dr. Lisa Göransson
Energiteknik, SEE, Chalmers

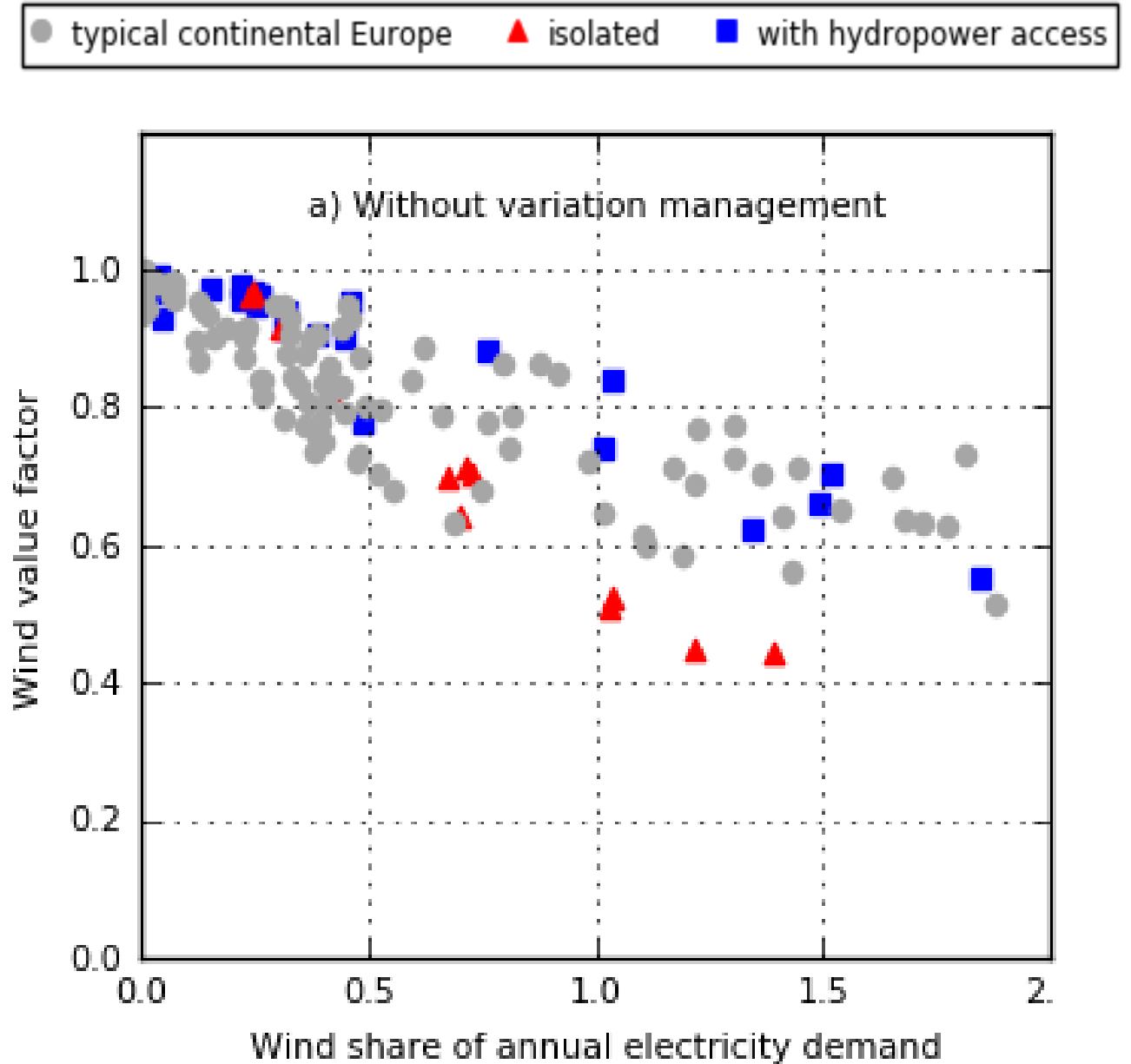
Myter om vindkraft och variationshantering

- Det finns EN optimal vindkraftnivå
- Med den förväntade kostnadsreduktionen för batterier särkopplar dessa last från produktion
- Variationshanteringsåtgärder kan ordnas i en cost-supply kurva
- Variationshanteringsåtgärder konkurrerar med varandra
- Variationshantering är framför allt till för att reducera behovet av topplastproduktion
- Variationshantering ökar utrymmet för baslastproduktion

Värdet av vindkraften beror av

- andel vindkraft i systemet
- systemsammansättning
- möjlighet till handel
- design av vindkraftverket

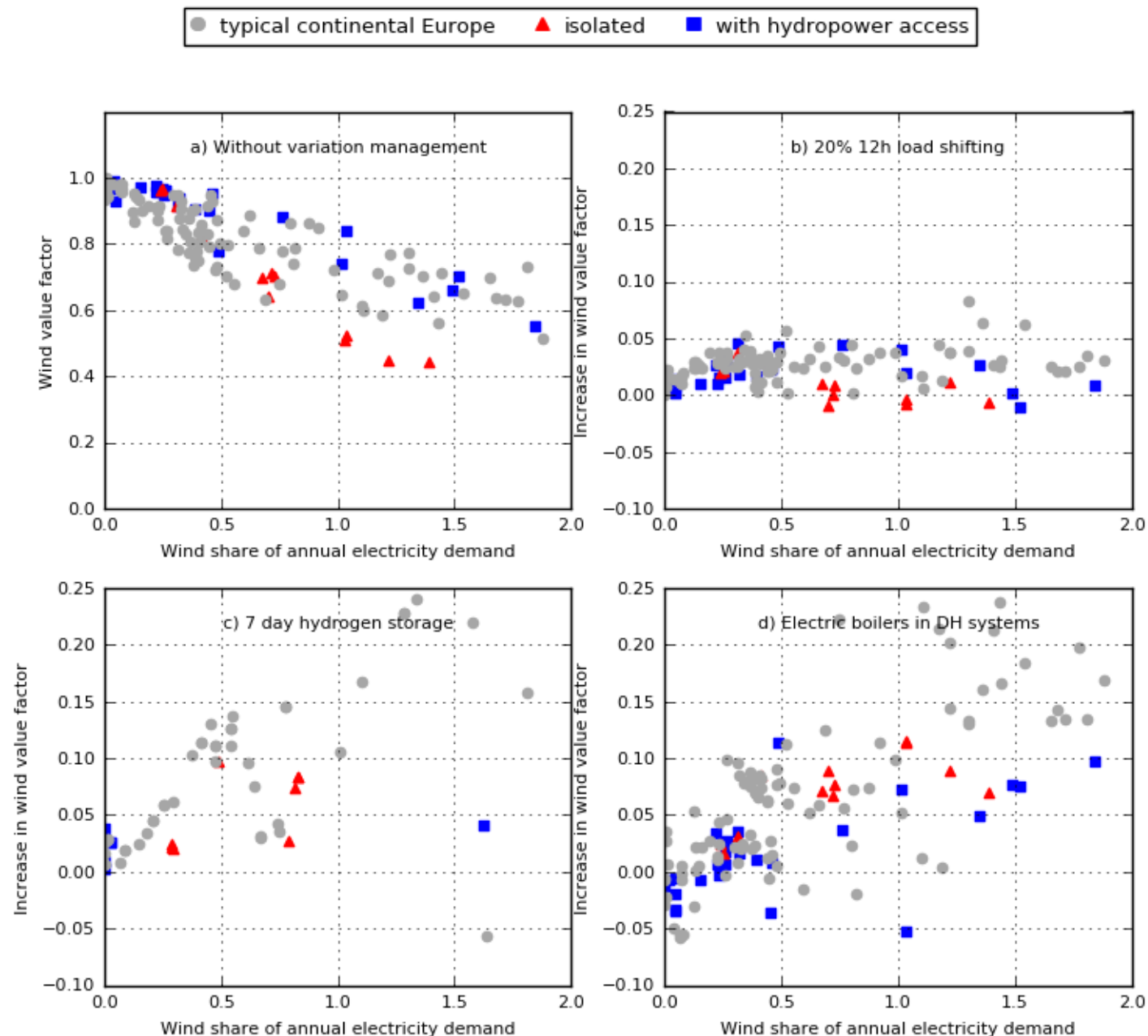

Begränsat värde av batterier och DSM i system med mycket vind

- Kostnadsstruktur (batterier)
- Tidsbegräsningar (DSM)

Kopplingar till andra sektorer kan öka värdet av vindkraft

Olika VMS för olika system!

Shifting	Absorbing	Complementing
<p>Electricity ⇒ Electricity</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reduce curtailment and peak power • More even costs on diurnal basis 	<p>Electricity ⇒ Fuel and heat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reduce curtailment • Fewer low cost events 	<p>Fuel ⇒ Electricity</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reduce peak power • More even costs on yearly basis
Batteries	Power-to-heat	Flexible thermal generation
Load shifting	Electrofuels	Reservoir hydropower
Pumped hydro	Power to gas (hydrogen)	

Myter om vindkraft och variationshantering

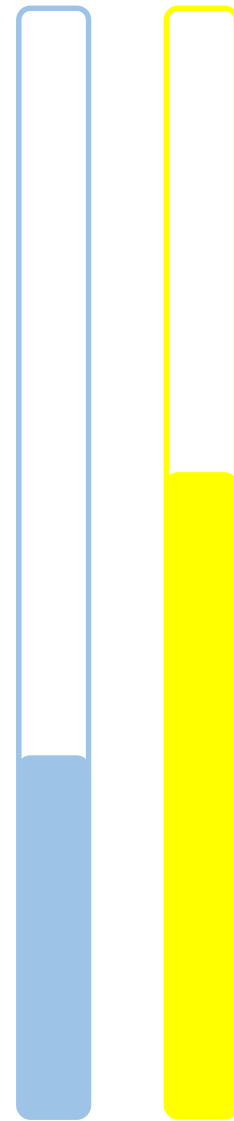
- ~~Det finns EN optimal vindkraftnivå~~
- ~~Med den förväntade kostnadsreduktionen för batterier särkopplar dessa last från produktion~~
- ~~Variationshanteringsåtgärder kan ordnas i en cost-supply kurva~~
- Variationshanteringsåtgärder konkurrerar med varandra
- Variationshantering är framför allt till för att reducera behovet av topplastproduktion
- Variationshantering ökar utrymmet för baslastproduktion

VMS påverkar investeringar i all typ av produktion

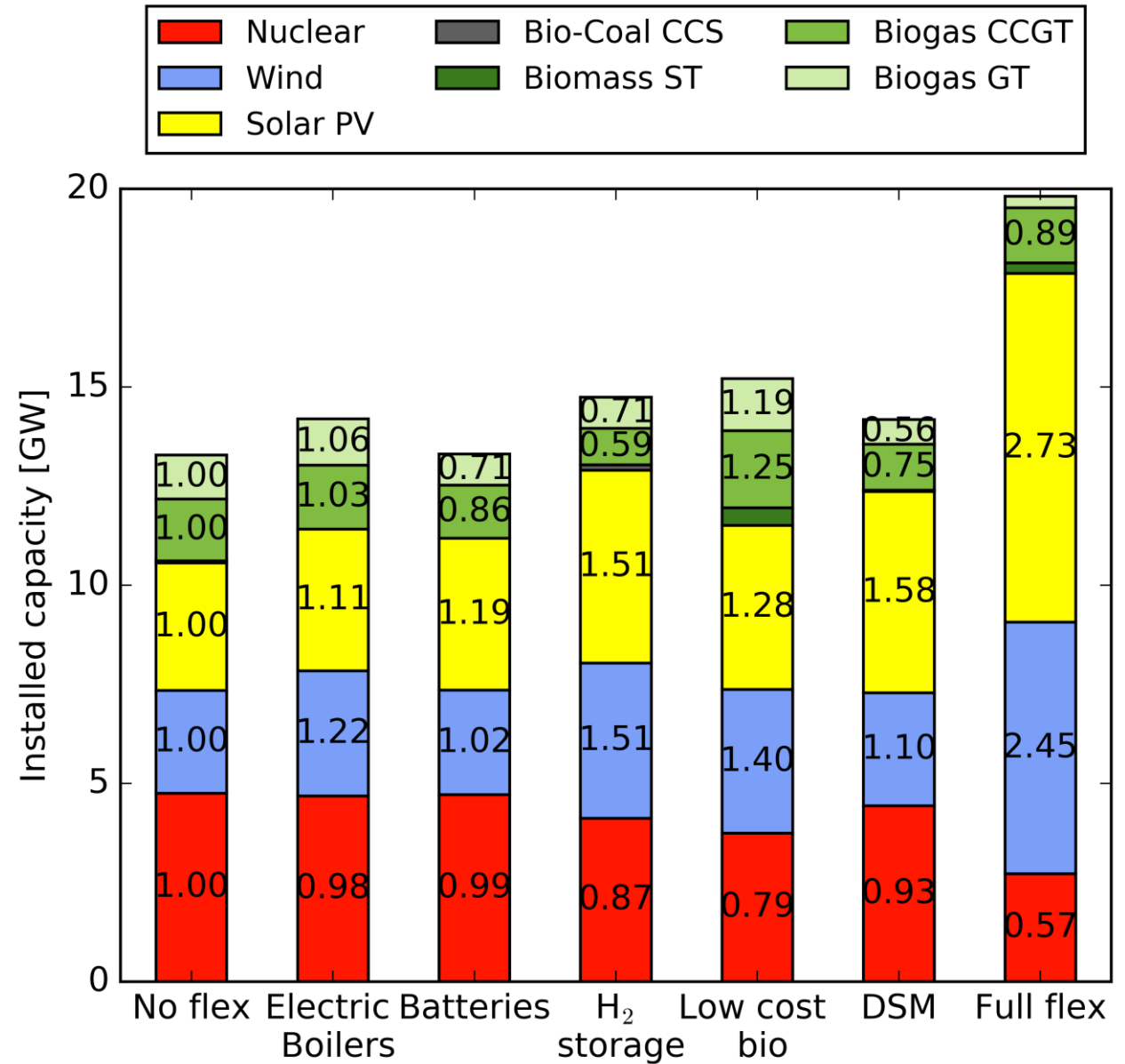
Det finns synergier mellan VMS i olika kategorier

resurstillgång

vind

sol

I korthet

- Det finns mer än batterier!
  - Använd de sektoriella kopplingarna
- Tänk på systemkontexten!
  - Penetrationsgrad
  - Systemsammansättning
  - Handelsmöjligheter
- Det finns synergier!
  - Strategier i olika kategorier konkurrerar inte

lisa.goransson@chalmers.se

031-772 14 52